

ks. Michał Drożdż

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

W DUCHU SPRAWIEDLIWOŚCI – OD REDAKCJI

Sprawiedliwość stanowi fundament budowania harmonijnych relacji społecznych i budowania wspólnoty, jak również należy do podstawowych wartości i powinności etycznych oraz oczekiwanych i postulowanych wartości społecznych. Praktyka życia codziennego i społecznego wskazuje jednak na daleko idącą dewaluację tego pojęcia. Warto więc wciąż na nowo ukazywać „warunki osiągnięcia sprawiedliwości i pokoju: niezbywalne prawa osoby ludzkiej, podstawową wolność w równości i udziale wszystkich w dobru wspólnym, poszanowanie uprawnionej suwerenności, obowiązek naprawiania szkód oraz opieki. Przede wszystkim jednak należy podkreślać wartość życia: nie jako egzystencji nieubłaganej w «walkę o byt», lecz jako życia przeżywanego z inteligencją mądrości w dobroci lub też miłość będącą źródłem i ideałem życia”¹. Kolejny numer czasopisma „Studia Socialia Cracoviensia” stara się podjąć to zadanie ukazywania odkrywania i urzeczywistniania sprawiedliwości w różnych wymiarach życia społecznego. Wiodącym tematem tego numeru jest zatem „sprawiedliwość”. Autorzy prezentowanych w tym numerze artykułów próbują pokazać różne aspekty sprawiedliwości, a przede wszystkim naglącą potrzebę wysiłków na rzecz budowania sprawiedliwych relacji społecznych wobec współczesnych wyzwań i uwarunkowań kulturowo-społecznych.

Sprawiedliwość jest filarem gwarantującym dobro człowieka i wspólnoty, w tym także prawdziwe urzeczywistnianie się ludzkiej wolności. Prawdziwa wolność nie może być nigdy wolnością „od” wartości, lecz zawsze „do” wartości. Sprawiedliwość ukazuje i chroni ważność uniwersalnych wartości oraz ich wzajemnych relacji, a odpowiedzialność pokazuje pole powinności związanych z ich urzeczywistnianiem. Wolność ugruntowana w prawdzie o wartościach stanowi solidny fundament i trwałą gwarancję odpowiedzialnych i sprawiedliwych relacji społecznych. Człowiek o tyle urzeczywistnia się w pełni i ujawnia w swoich działaniach społecznych, o ile jego relacje komunikacyjne z innymi są sprawiedliwe i odpowiedzialne w duchu sprawiedliwości.

Podstawą sprawiedliwości jest dostrzeżenie dobra, jakie należy się osobie ludzkiej, a jej podstawowym wymogiem jest poszanowanie wartości i godności człowieka.

¹ Jan Paweł II, Orędzie na Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu 1987: *Komunikacja społeczna w służbie sprawiedliwości i pokoju*, Watykan 1987, 5.

Budowanie i zachowanie harmonii w realizowaniu dobra wiąże się już od samego początku racjonalnej refleksji ze sprawiedliwością, współtworzącą podstawowe więzi i struktury społeczne. U podstaw doświadczenia człowieka tkwi nie tylko doświadczenie odpowiedzialności za własne działania, ale również doświadczenie sprawiedliwości, odsłaniające poczucie ludzkiej godności. Oba te doświadczenia są podstawowe w relacjach i strukturach społecznych, dlatego też w kolejnym numerze naszego czasopisma „Studia Socialia Cracoviensia” próbujemy popatrzeć na sprawiedliwość jako na fundamentalną wartość etyczną i społeczną, na której kształtuje się zasada sprawiedliwości, z której z kolei wypływa powinność jej urzeczywistnienia w każdym wymiarze życia społecznego.

Te myśli, które przedstawiamy Państwu w niniejszym numerze, mają na celu na nowo przywołać i odświeżyć wizję świata, w którym sprawiedliwość będzie podstawą indywidualnych wyborów człowieka i fundamentem życia społecznego. Życia i działania w takim świecie życzymy wszystkim naszym Czytelnikom.

Redaktor Naczelny

ks. Michał Drożdż